



12-10-2011

Број: 05-05-1- 3136-2/11
Сарајево, 12. октобар 2011. године

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO: 12.10.2011

Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
01	02-05-2	-1067	1/1

**ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

- ПРЕДСТАВНИЧКИ ДОМ
- ДОМ НАРОДА

Предмет. Сагласност за ратификацију конвенције, тражи се

У складу са чланом 16. Закона о поступку закључивања и извршавања међународних уговора ("Сл. гласник БиХ", бр 29/00), достављамо вам ради давања сагласности за ратификацију:

Међународна конвенција за заштиту свих лица од присилног нестанка.

Будући да је Министарство за људска права и избјеглице БиХ надлежно за провођење поступка за приступање БиХ овој конвенцији, молимо вас да на састанке ваших комисија, односно сједнице Дома, поред представника Предсједништва БиХ, као предлагача, позовете и представника Министарства који посланицима, односно делегатима може дати све потребне информације о конвенцији.

С поштовањем,

ГЕНЕРАЛНИ СЕКРЕТАР
Ранко Нинковић



Broj: 08/1-23-05-4-20572-6/10

Datum: 06. 10. 2011. godine

PREDSJEDNIŠTVO
BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PREDSJEDNIŠTVO
BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO 11. 10. 2011.			
Organizaciona jedinica	Samostalna jedinica	Broj lista	Broj strana
05	05-1	3/36	

PREDMET: Prijedlog odluke o ratifikaciji Međunarodne konvencije za zaštitu svih osoba od prisilnog nestanka, dostavlja se

Dostavljamo Prijedlog odluke o ratifikaciji Međunarodne konvencije za zaštitu svih osoba od prisilnog nestanka koja je otvorena za potpisivanje u Parizu, Republika Francuska, 06. februara 2007.g. na arapskom, kineskom, engleskom, francuskom, ruskom i španskom jeziku.

Predmetnu konvenciju je potpisala bivša ambasadorica BiH u R. Francuskoj gđa. Željana Zovko, 06. februara 2007.g. na zvaničnoj ceremoniji otvaranja potpisivanja Konvencije.

Predsjedništvo BiH je na 9. redovnoj sjednici održanoj 15. juna 2011.g. donijelo Odluku o prihvatanju teksta Međunarodne konvencije i pristupanju BiH istoj.

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 157. sjednici održanoj 24. 08. 2011.godine, utvrdilo Prijedlog odluke o ratifikaciji Međunarodne konvencije (kopija obavijesti o Zaključku VM BiH je u prilogu ovog akta).

Dostavljamo i kopiju mišljenja Ureda za zakonodavstvo Vijeća ministara BiH, akt broj: 01-02-334-2/10 od 22. 07. 2011.g. koje na Nacrt odluke nije imalo primjedbe.

Molimo da Predsjedništvo Bosne i Hercegovine, u skladu sa odredbama Zakona o postupku zaključivanja i izvršavanja međunarodnih ugovora ("Službeni glasnik BiH", broj 29/00), provede postupak ratifikacije predmetnog ugovora.

S poštovanjem,



Sven Alkalaj

MINISTAR

Prilog: kao u tekstu

MEĐUNARODNA KONVENCIJA ZA ZAŠTITU SVIH OSOBA OD PRISILNOG NESTANKA

Preambula

Države potpisnice ove Konvencije,

Uzimajući u obzir obvezu država iz Povelje Ujedinjenih naroda da promoviraju univerzalno poštivanje i pridržavanje ljudskih prava i temeljnih sloboda,

Sukladno Univerzalnoj deklaraciji o ljudskim pravima,

Pozivajući se na Međunarodni pakt o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima, Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima i sve druge relevantne međunarodne instrumente u oblasti ljudskih prava, humanitarnog prava i međunarodnog krivičnog prava,

Pozivajući se također na Deklaraciju o zaštiti svih osoba od prisilnog nestanka usvojenu od strane skupštine Ujedinjenih naroda rezolucijom 47/133 od 18. prosinca 1992. godine,

Svjesni izrazite težine prisilnog nestanka, koji predstavlja krivično djelo, a u nekim okolnostima definiranim međunarodnim pravom i zločin protiv čovječnosti,

Odlučni da se spriječe prisilni nestanci i da se bori protiv nekažnjivosti za zločin prisilnog nestanka,

Uzimajući u obzir pravo svake osobe da ne bude predmet prisilnog nestanka, pravo žrtava na pravdu i reparaciju i,

Afirmirajući pravo svake žrtve da se sazna istina o okolnostima prisilnog nestanka i sudbini nestale osobe i poštivajući pravo na slobodu da se traži, dobije i pruži informacija u tom smislu,

Dogovorile su se kao što slijedi:

Dio I

Članak 1

1. Niko neće biti predmet prisilnog nestanka.

2. Nijedna izuzetna okolnost bilo koje vrste, bilo da je ratno stanje ili prijetnja ratom, unutrašnja politička nestabilnost ili bilo koja druga vanredna situacija, ne može se smatrati opravdanjem za prisilni nestanak.

Članak 2

„Prisilni nestanak“ se, prema ovoj Konvenciji, smatra hapšenjem, zatvaranjem, odvođenjem ili bilo kojim drugim oblikom lišavanja slobode, počinjenim od strane državnih službenika ili osoba ili skupina osoba koje imaju odobrenje, podršku ili prešutnu saglasnost Države, koje prati odbijanje priznavanja djela lišavanja slobode ili skrivanja informacija o sudbini ili lokaciji nestale osobe, što nestalu osobu stavlja van zaštite zakona.

Članak 3

Svaka Država potpisnica će poduzeti potrebne mjere da istraži djela definirana člankom 2. koja su počinile osobe ili skupine osoba bez odobrenja, podrške ili prešutne suglasnosti države i da te osobe dovede pred lice pravde.

Članak 4

Svaka Država potpisnica će poduzeti potrebne mjere kako bi osigurala da prisilni nestanak predstavlja krivično djelo sukladno krivičnom zakonu te države.

Članak 5

Rasprostranjena ili sistematska praksa prisilnog nestanka predstavlja zločin protiv čovječnosti, kao što je definirano odgovarajućim međunarodnim pravom i snosit će posljedice propisane odgovarajućim međunarodnim pravom.

Članak 6

1. Svaka Država potpisnica će poduzeti mjere da krivično tereti barem:

(a) Svaku osobu koja počinii, naredi, nagovori, ili navede na počinjavanje ili pokušaj počinjavanja ili je saučesnik ili učestvuje u prisilnom nestanku;

(b) Svakog predpostavljenog koji:

(i) Je znao ili je svjesno zanemario informaciju koja je jasno upućivala na to da su osobe podređene pod njenom ili njegovom direktnom komandom i kontrolom počinile ili se nalaze pred izvršenjem zločina prisilnog nestanka.

(ii) Je bio odgovoran za i imao kontrolu nad aktivnostima koje su se odnosile na zločin prisilnog nestanka; i

(iii) Nije poduzeo, odnosno poduzela, sve potrebne i razumne mjere u njegovoj ili njenoj moći da spriječi ili onemogući izvršenje prisilnog nestanka ili da to pitanje preda nadležnim vlastima radi istrage i krivičnog gonjenja;

(c) Gore navedeni podstavak (b) ne isključuje više standarde odgovornosti predviđene odgovarajućim međunarodnim pravom za vojnog zapovjednika ili osobu koja vrši dužnost u svojstvu vojnog zapovjednika.

Nikakva naredba ili instrukcija od strane javnih vlasti, civilnih, vojnih ili drugih, ne može biti korištena kao opravdanje za zločin prisilnog nestanka.

Članak 7

1. Svaka Država potpisnica će učiniti sve da zločin prisilnog nestanka bude kažnjiv odgovarajućim kaznenim mjerama koje uzimaju u obzir izuzetnu težinu tog zločina.

2. Svaka Država potpisnica može uspostaviti:

(a) Olakšavajuće okolnosti, naročito za osobe koje su, iako su učestvovala u izvršenju prisilnog nestanka, efikasno doprinijele dovođenju žive nestale osobe ili su omogućile rasvjetljavanje slučaja prisilnog nestanka ili identifikaciju počinitelja prisilnog nestanka;

(b) Otežavajuće okolnosti, bez obzira na druge krivične procedure, naročito u slučaju smrti nestale osobe ili izvršenja prisilnog nestanka nad trudnicama, maloljetnicima, invalidima, ili drugim izuzetno ranjivim osobama.

Članak 8

Sukladno sa člankom 5,

1. Država potpisnica koja primjenjuje zakonsku zastaru za zločin prisilnog nestanka, će poduzeti potrebne mjere da osigura da zakonska zastara krivičnog postupka:

(a) Traje duži period i bude proporcionalna izuzetnoj težini tog zločina;

(b) Počinje od momenta kada prestaje zločin prisilnog nestanka, uzimajući u obzir kontinuiranu prirodu istog.

2. Svaka Država potpisnica će garantirati žrtvama prisilnog nestanka pravo na efikasan pravni lijek tijekom perioda zakonske zastare.

Članak 9

1. Svaka Država potpisnica će poduzeti potrebne mjere u uspostavljanju nadležnosti nad zločinom prisilnog nestanka:

(a) Kada je počinjen zločin na teritoriji pod njenom nadležnošću ili na brodu, ili u avionu registriranim u toj državi;

(b) Kada je navodni počinitelj državljanin te države;

(c) Kada je nestala osoba državljanin te države, a Država potpisnica to smatra prikladnim.

2. Svaka država potpisnica će također, poduzeti sve mjere potrebne za uspostavljanje nadležnosti za krivično djelo prisilnog nestanka, kada se navodni počinitelj nađe na bilo kojem dijelu teritorije pod njenom nadležnošću, osim ukoliko tu osobu izruči ili preda drugoj državi sukladno svojim međunarodnim obvezama ili tu osobu preda međunarodnom krivičnom sudu čiju je nadležnost priznala.

3. Ova Konvencija ne isključuje sve dodatne krivične nadležnosti sukladno zakonima države.

Članak 10

1. Nakon provjere dostupnih informacija i utvrđivanja da li okolnosti to dopuštaju, svaka Država potpisnica, na čijoj se teritoriji nalazi osoba za koju se sumnja da je počinila krivično djelo prisilnog nestanka, pritvoriti će takvu osobu ili poduzeti druge adekvatne zakonske mjere potrebne da obezbijedi prisutnost te osobe. Pritvor i druge zakonske mjere moraju biti u suglasnosti sa zakonom te Države potpisnice ali mogu trajati jedino onoliko dugo koliko je potrebno da se obezbijedi prisutnost te osobe tijekom krivičnog postupka, predaje ili izručenja.

2. Država potpisnica koja poduzme mjere navedene u stavku 1. ovog članka, odmah će izvršiti preliminarno ispitivanje ili istrage radi utvrđivanja činjenica. Obavijestit će Države potpisnice, nabrojane u članku 9., stavak 1., o mjerama koje je poduzela sukladno sa stavkom 1. ovog članka, uključujući pritvor i okolnosti koje dozvoljavaju pritvor, te o nalazima preliminarnog ispitivanja ili istrage, navodeći da li namjerava sprovesti svoju nadležnost.

3. Svakoj pritvorenoj osobi iz stavka 1. ovog članka će se pružiti pomoć u uspostavljanju komunikacije sa najbližim adekvatnim predstavnikom države čiji je državljanin, ili ukoliko osoba ne posjeduje nikakvo državljanstvo sa predstavnikom države u kojoj ima prebivalište.

Članak 11

1. Država potpisnica na čijoj se teritoriji nadležnosti nađe osoba koja je navodno počinila krivično djelo prisilnog nestanka će, ukoliko ne izruči tu osobu ili je ne preda drugoj zemlji sukladno svojim međunarodnim obvezama ili je ne preda međunarodnom krivičnom sudu čiju nadležnost ta Država potpisnica priznaje, predati predmet svojim nadležnim organima radi krivičnog gonjenja.

2. Ovi organi će odluke donositi prema zakonima te Države potpisnice na isti način kao i u slučaju uobičajenih teških krivičnih djela. U slučajevima navedenim u članku 9., stavak 2., standardi dokaza potrebnih za krivično gonjenje i osuđivanje, ni na koji način neće biti manje strogi od onih koji se primjenjuju u slučajevima navedenim u članku 9., stavak 1.

3. Svakoj osobi protiv koje je podignuta optužnica za krivično djelo prisilnog nestanka, garantira se pravedno suđenje u svakoj fazi postupka. Svaka osoba kojoj se sudi za krivično djelo prisilnog nestanka imati će pravedno suđenje na kompetentnom, neovisnom i nepristrasnom sudu ili tribunalu uspostavljenim prema zakonu.

Članak 12

1. Svaka Država potpisnica će obezbijediti da sve osobe koje tvrde da je neka osoba bila predmet prisilnog nestanka imaju pravo da o činjenicama obavijeste nadležne organe vlasti koji će bez odlaganja i nepristrasno istražiti optužbe i ukoliko je potrebno, bez odlaganja, provesti temeljnu i nepristrasnu istragu. Ukoliko je potrebno, poduzet će se adekvatni koraci da se osigura da se osoba koja je podnijela tužbu, svjedoci, rodbina nestale osobe i njihovi branitelji, kao i osobe koje učestvuju u istrazi, zaštite protiv svake vrste lošeg postupanja ili zastrašivanja, kao posljedice tužbe ili iznošenja dokaza.

2. Ukoliko postoji osnovana sumnja da je neka osoba bila predmet prisilnog nestanka, organi vlasti navedeni u stavku 1. će provesti istragu, čak i ukoliko formalna tužba nije podnijeta.

3. Svaka Država potpisnica će obezbijediti da organi vlasti navedeni u stavku 1. ovog članka:

(a) Imaju potrebne ovlasti i resurse za sprovođenje efikasne istrage, uključujući i pristup dokumentaciji i drugim informacijama relevantnim za njihovu istragu.

(b) Imaju pristup, ukoliko je potrebno i uz prethodno odobrenje pravosudnog organa koji će po tom pitanju odmah djelovati, bilo kojem mjestu hapšenja ili drugom mjestu za koje postoje osnovane sumnje da se na njemu nalazi nestala osoba.

4. Svaka Država potpisnica će poduzeti potrebne mjere da spriječi i sankcionira djela koja ometaju vršenje istrage. Posebno će obezbijediti da osobe osumnjičene za krivično djelo prisilnog nestanka nisu u mogućnosti da utiču na tok istrage sredstvima pritiska ili djelima zastrašivanja i odmazde nad osobom koja je podnijela tužbu, svjedocima, rodbinom nestale osobe, obrane ili nad osobama koje učestvuju u istrazi.

Članak 13

1. Kada se radi o izručenju među Državama potpisnicama, krivično djelo prisilnog nestanka neće se smatrati političkim krivičnim djelom, niti vezanim za političko krivično djelo, kao ni djelo motivirano političkim motivom. Prema tome, zahtjev za izručenje, zasnovan na takvom krivičnom djelu ne može se odbiti samo po tom osnovu.

2. Krivično djelo prisilnog nestanka smatrat će se kao krivično djelo koje je predmet izručenja, u bilo kojem sporazumu o izručenju koji postoji među Državama potpisnicama prije stupanja na snagu ove Konvencije.

3. Države potpisnice se obvezuju da će krivično djelo prisilnog nestanka koje je predmet izručenja, uključiti u svaki sporazum o izručenju kojeg naknadno sklope među sobom.

4. Ukoliko Država potpisnica koja izručenje uslovljava postojanjem sporazuma, primi zahtjev za izručenje od druge Države potpisnice sa kojom nema postignut sporazum o izručenju, može smatrati ovu Konvenciju potrebnim pravnim temeljem za izručenje koje se odnosi na krivično djelo prisilnog nestanka.

5. Države potpisnice koje ne uslovljavaju izručenje postojanjem sporazuma međusobno će podrazumijevati krivično djelo prisilnog nestanka kao krivično djelo koje je predmet izručenja.

6. Izručenje će u svim slučajevima podlijegati uvjetima odgovarajućih zakona Države potpisnice koja je primila zahtjev, ili važećih sporazuma o izručenju, a naročito uvjetima koji se odnose na minimalne visine kazne za izručivanje i osnovama na temelju kojih Država potpisnica koja je primila zahtjev može odbiti izručenje ili ga nečim uvjetovati.

7. Nijedan dio ove Konvencije neće se tumačiti kao nametanje obveze za izručenjem ukoliko Država potpisnica koja primi zahtjev ima osnovanu sumnju da vjeruje da je zahtjev uložen radi tužbe ili kažnjavanja neke osobe temeljem polne, rasne, vjerske, nacionalne, etničke, političke ili druge pripadnosti, posebno pripadnosti određenoj društvenoj ili političkoj skupini, ili što na temelju zahtjeva osoba može pretrpjeti štetu iz bilo kojeg od navedenih razloga.

Članak 14

1. Države potpisnice će jedna drugoj pružiti najveću moguću međusobnu pravnu pomoć u vezi krivičnih procesa koji budu pokrenuti u svezi sa krivičnim djelom prisilnog nestanka, uključujući obezbjeđivanje svih dokaza kojima raspolažu a koji su potrebni u postupku.

2. Takva pravna pomoć će zavisiti od uvjeta predviđenih domaćim zakonima Države potpisnice koja je primila zahtjev ili primjenjivih sporazuma o međusobnoj pravnoj pomoći, posebno uključujući uvjete prema kojima Država potpisnica kojoj je predat zahtjev, može odbiti da odobri međusobnu pravnu pomoć ili za istu postaviti uvjete.

Članak 15

Države potpisnice će surađivati i jedna drugoj pružiti svu potrebnu pomoć u pogledu pomoći žrtvama prisilnog nestanka, u traganju, lociranju i oslobađanju nestalih osoba, a u slučaju smrti, u ekshumaciji i identifikaciji te predaji njihovih posmrtnih ostataka.

Članak 16

1. Nijedna Država potpisnica neće izbaciti, vratiti („refouler“), predati ili izručiti osobu drugoj državi, ukoliko postoji osnovana sumnja da bi takva osoba mogla biti u opasnosti od prisilnog nestanka.

2. Da bi se utvrdilo da li postoji osnov za takvu sumnje, nadležni organi će u obzir uzeti sve relevantne činjenice, uključujući, kada je to moguće, i to da li u konkretnoj državi postoji konstantan

sistem rasprostranjenog, flagrantnog ili masovnog kršenja ljudskih prava ili teških povreda međunarodnog humanitarnog prava.

Član 17

1. Niko neće biti pritvoren u tajnom zatvoru.

2. Bez obzira na druge međunarodne obveze Države potpisnice u svezi sa lišavanjem slobode, svaka će Država potpisnica, u svom zakonodavstvu:

(a) Odrediti uvjete pod kojima se mogu izdati naređenja za lišavanje slobode;

(b) Identificirati sve organe koji imaju ovlaštenja da izdaju naređenje za lišavanje slobode;

(c) Garantirati da će sve osobe lišene slobode biti zatvorene jedino u zvanično priznatim i nadziranim mjestima zatvaranja;

(d) Garantirati da sve osobe lišene slobode mogu komunicirati i da ih mogu posjetiti članovi obitelji, advokat ili bilo koja druga osoba po izboru te osobe, ali samo sukladno zakonski predviđenim uvjetima, ili, ukoliko je osoba strani državljanin, da može komunicirati sa svojim konzularnim predstavnicima sukladno sa važećim međunarodnim pravom;

(e) Garantirati pristup nadležnim i zakonski ovlaštenim organima i institucijama mjestima gdje se nalaze zatvorene osobe, ukoliko je potrebno, uz predhodno zvanično odobrenje pravosudnog organa;

(f) Garantirati da za sve osobe lišene slobode ili kada se sumnja na prisilni nestanak, pošto osoba lišena slobode nije u mogućnosti da ostvari ovo pravo, svaka druga osoba koja ima legitimni interes, kao što je rodbina zatvorene osobe, njihovi predstavnici ili advokati, u svakom slučaju ima pravo da pokrene sudski postupak pred sudom, kako bi sud bez odlaganja odlučio o zakonitosti zatvaranja te osobe i naredio njeno oslobađanje ukoliko zatvaranje iste nije zakonito.

3. Sve Države potpisnice će osigurati da se oformi i vodi jedan ili više ažuriranih zvaničnih registara i/ili evidencija osoba lišenih slobode, koji će po zahtjevu biti ustupljeni odmah bilo kojem pravosudnom ili drugom nadležnom organu ili instituciji ovlaštenoj za tu svrhu prema zakonu konkretne Države potpisnice ili prema bilo kojem relevantnom međunarodnom pravnom instrumentu u kojem je ta Država članica. Informacije sadržane u tom dokumentu će minimalno zadržati informacije o:

(a) Identitetu osobe lišene slobode;

(b) Datumu, vremenu i lokaciji gdje je osoba lišena slobode i identitetu nadležene osobe koja je osobu lišila slobode;

(c) Nadležnom organu koji je naredio lišavanje slobode i po kom osnovu;

- (d) Nadležnom organu koji kontrolira lišavanje slobode;
- (e) Mjestu zatvaranja, datumu i vremenu kad je osoba primljena u mjesto zatvaranja i nadležnom organu koji upravlja tim mjestom zatvaranja;
- (f) Elementima u svezi sa zdravstvenim stanjem osobe lišene slobode;
- (g) U slučaju smrti tijekom lišavanja slobode, okolnostima i uzroku smrti i lokaciji posmrtnih ostataka;
- (h) Datumu i vremenu puštanja ili transfera iz mjesta zatvaranja, destinaciji i nadležnom organu odgovornom za transfer.

Članak 18

1. Sukladno sa člancima 19. i 20., svaka Država potpisnica će garantirati svim osobama sa legitimnim interesom za ovu informaciju, kao što je rodbina osobe lišene slobode, njihovi predstavnici ili advokat, pristup najmanje slijedećim podacima:

- (a) Nadležni organ koji je donio odluku o lišavanju slobode;
- (b) Datum, vrijeme i lokacija gdje je osoba lišena slobode i primljena na mjesto zatvaranja;
- (c) Nadležni organ koji je nadzirao lišavanje slobode;
- (d) Mjesto gdje se osoba lišena slobode nalazi, uključujući, u slučaju premještaja na drugo mjesto zatvaranja, destinacija i nadležni organ odgovoran za premještanje;
- (e) Datum, vrijeme i mjesto oslobađanja;
- (f) Elementi u svezi zdravstvenog stanja osobe lišene slobode;
- (g) U slučaju smrti tijekom lišavanja slobode, okolnosti i uzroku smrti i mjestu gdje se nalaze posmrtni ostaci.

2. Ukoliko bude potrebno, poduzet će se odgovarajuće mjere za zaštitu osoba navedenih u stavu 1. ovog članka kao i osoba koje učestvuju u istrazi, od lošeg postupanja, zastrašivanja ili sankcija kao rezultat traženja informacija u svezi osobe koja je lišena slobode.

Članak 19

1. Osobni podaci, uključujući medicinske i genetske podatke, koji su prikupljeni i/ili prenošeni u okviru potrage za nestalom osobom neće se koristiti ili dati na korištenje u druge svrhe osim za traženje nestale osobe. Ovo se ne odnosi na uporabu takvih informacija u krivičnim procesima u svezi sa krivičnim djelom prisilnog nestanka ili ostvarenje prava na reparaciju.

2. Prikupljanje, procesuiranje, uporaba i čuvanje osobnih podataka, uključujući medicinske i genetske podatke, neće narušiti niti imati utjecaj na narušavanje ljudskih prava, temeljnih sloboda ili ljudskog dostojanstva pojedinca.

Članak 20

1. Pravo na informacije navedeno u članku 18. može biti ograničeno jedino u slučaju da je osoba pod zaštitom zakona a lišavanje slobode je kontrolirano od strane pravosudnih organa, i to u izuzetnim slučajevima, kada je to strogo potrebno i predviđeno zakonom, i ukoliko prenos ovih informacija može biti štetno za privatnost ili sigurnost osobe, ugroziti tijek krivičnog procesa ili iz drugih razloga predviđenih zakonom, sukladno primjenjivom međunarodnom pravu i ciljevima ove Konvencije. Ni u kom slučaju neće postojati restrikcije na pravo na informacije navedeno u članku 18. koje može predstavljati ponašanje definirano člankom 2. ili se kositi sa člankom 17. stavak 1.

2. Bez obzira na preispitivanje zakonitosti lišavanja slobode osobe, Države potpisnice će garantirati osobama navedenim u članku 18., stavak 1., pravo na brz i efikasan pravni lijek kao način da se bez odlaganja dobiju informacije navedene u članku 18., stavak 1. Ovo pravo na pravni lijek se ni u kom slučaju ne može suspendirati niti ograničiti.

Članak 21

Sve Države potpisnice će poduzeti potrebne mjere da se obezbijedi puštanje zatvorenih osoba na slobodu na način kojim se pouzdano može potvrditi njihovo puštanje na slobodu. Sve Države potpisnice će također poduzeti sve potrebne mjere da osiguraju fizički integritet takvim osobama i mogućnost da u potpunosti ostvare svoja prava u vrijeme puštanja na slobodu, bez obzira na bilo koje obveze koje takve osobe mogu imati prema domaćem zakonu.

Članak 22

Bez obzira na članak 6., sve Države potpisnice će poduzeti sve potrebne mjere u sprječavanju i postavljanju sankcija za slijedeće ponašanje:

(a) Odlaganje ili obstrukciju lijekova iz članka 17. stavak 2., (f) i članka 20. stavak 2.

(b) Ukoliko lišavanje slobode bilo koje osobe nije evidentirano, ili je evidentirana informacija za koju je osoba odgovorna za zvanični registar znala ili trebala znati da je netočna;

(c) Odbijanje da se pruže informacije o lišavanju slobode neke osobe ili pružanje netočnih informacija, čak iako su zakonski uvjeti za pružanje takvih informacija zadovoljeni.

Članak 23

1. Sve Države potpisnice će obezbijediti da obuka osoblja koje provodi zakon, civilnog ili vojnog, medicinskog osoblja, državnih službenika i drugih osoba koje mogu biti uključene u čuvanje ili

tretman osoba lišenih slobode obuhvati potrebno obrazovanje i informacije u svezi sa relevantnim odredbama ove Konvencije, da bi se:

- (a) Spriječio angažman tog osoblja u prisilnim nestancima;
- (b) Naglasio značaj prevencije i istrage prisilnih nestanaka;
- (c) Obezbijedilo da se uvaži hitna potreba za rješavanjem slučajeva prisilnih nestanaka.

2. Sve Države potpisnice će osigurati da se izdavanje naredbi ili instrukcija kojim se nalaže, odobrava ili podstiče prisilni nestanak zabrani. Sve Države potpisnice će garantirati da se osoba koja odbije izvršiti takvu naredbu ne kažnjava.

3. Sve Države potpisnice će poduzeti potrebne mjere da obezbijede da osobe iz stavka 1. ovog članka koje imaju razloga da vjeruju da je došlo do prisilnog nestanka ili se on planira, o tome izvijeste svoje nadređene i, ukoliko je potrebno, odgovarajuće vlasti ili organe koje imaju ovlaštenja za reviziju ili pravni lijek.

Članak 24

1. Termin „žrtva“ u smislu ove Konvencije, predstavlja nestalu osobu i svaku osobu kojoj je nanijeta šteta kao direktna posljedica prisilnog nestanka.

2. Svaka žrtva ima pravo da zna istinu o okolnostima prisilnog nestanka, tijek i rezultate istrage i sudbinu nestale osobe. Sve Države potpisnice će u tom smislu poduzeti potrebne mjere.

3. Sve Države potpisnice će poduzeti potrebne mjere u traganju za nestalom osobom, njenom lociranju i puštanju na slobodu i, u slučaju smrti, u lociranju, odavanju počasti i povratku posmrtnih ostataka.

4. Sve Države potpisnice će obezbijediti putem svog pravnog sustava da žrtve prisilnog nestanka imaju pravo na reparaciju i promptnu, pravednu i adekvatnu kompenzaciju.

5. Pravo na ostvarivanje reparacije iz stavka 4. ovog članka obuhvata materijalnu i moralnu štetu i, ukoliko je potrebno, druge načine reparacije kao što su:

- (a) Restitucija;
- (b) Rehabilitacija;
- (c) Satisfakcija, uključujući povrat dostojanstva i ugleda;
- (d) Garancija da se isto neće ponoviti.

6. Bez obzira na obvezu da se nastavi sa istragom dok se ne razjasni sudbina nestale osobe, svaka Država potpisnica će poduzeti potrebne mjere zaštite pravnog položaja nestale osobe čija sudbina nije

rasvijetljena kao i položaj njegove rodbine, u oblasti socijalne pomoći, finansijskih pitanja, obiteljskog prava i imovinskih prava.

7. Sve Države potpisnice će garantirati pravo na formiranje i slobodno učešće u organizacijama i udrugama koje doprinose rasvijetljavanju okolnosti prisilnog nestanka i sudbine nestale osobe, te pružanju pomoći žrtvama prisilnog nestanka.

Članak 25

1. Sve Države potpisnice će kroz svoje krivične zakone poduzeti potrebne mjere u sprječavanju i kažnjavanju :

(a) Nepravednog odvođenja djece koja su predmet prisilnog nestanka, djece čiji su otac, majka ili zakonski staratelji predmet prisilnog nestanka ili djece rođene dok su njihove majke, žrtve prisilnog nestanka, bile zatočene;

(b) Falcifikovanja, sakrivanja ili uništavanja dokumenata koji dokazuju pravi identitet djece navedene u gornjem pod-stavku (a).

2. Sve Države potpisnice će poduzeti potrebne mjere u traganju i identificiranju djece navedene u stavku 1. (a) ovog članka i njihovom vraćanju svojim obiteljima, sukladno zakonskim procedurama i važećim međunarodnim sporazumima.

3. Države potpisnice će pružiti međusobnu pomoć u traganju, identificiranju i lociranju djece navedene u stavku 1. (a) ovog članka.

4. Obzirom na potrebu za zaštitom najboljih interesa djece iz stavka 1. (a) ovog članka, i njihovom pravu na očuvanje ili ponovno uspostavljanje identiteta, uključujući njihovo državljanstvo, ime i prezime i rodbinske veze priznate zakonom. Države potpisnice koje uvažavaju sustav usvojenja ili drugi oblik zbrinjavanja djece treba da imaju važeće zakonske procedure za reviziju usvojenja ili zbrinjavanja djece, i kad je to potrebno, poništenje takvog usvojenja ili zbrinjavanja koji su nastali kao posljedica prisilnog nestanka.

5. U svim slučajevima, posebno u svim pitanjima u svezi sa ovim člankom, najbolji interes djece će biti primarni cilj, a dijete koje je sposobno da samo donosi sud o nečemu imat će pravo da slobodno izrazi svoje stavove, koji će biti uzeti u obzir suglasno uzrastu i zrelosti djeteta.

Dio II

Članak 26

1. Osnovat će se Komitet za prisilne nestanke (u daljem tekstu: Komitet) koji će vršiti funkciju predviđenu ovom Konvencijom. Komitet će se sastojati od 10 stručnjaka visokih moralnih vrijednosti i priznatih u domenu ljudskih prava, koji će obavljati svoje funkcije u vlastito ime i biti neovisni i nepristrasni. Članove Komiteta će imenovati Države potpisnice prema pravednoj geografskoj

zastupljenosti. Vodit će se računa da je korisno da u radu Komiteta učestvuju osobe sa relevantnim pravnim iskustvom i da spolna zastupljenost bude ravnomjerna.

2. Članovi Komiteta će se birati tajnim glasanjem sa spiska osoba koje su nominovale Države potpisnice iz reda svojih državljana na sastancima Država potpisnica, svake druge godine, koje u tu svrhu organizira Generalni sekretar Ujedinjenih naroda. Na ovim sastancima, na kojima će dvije trećine Država potpisnica činiti kvorum, osobe izabrane za sastav Komiteta će biti one osobe koje budu dobile najveći broj glasova i apsolutnu većinu glasova od predstavnika Država potpisnica koje su prisutne i glasaju.

3. Početni izbor će se održati najdalje u roku od šest mjeseci nakon stupanja na snagu ove Konvencije. Generalni sekretar Ujedinjenih naroda će četiri mjeseca prije svakog izbora uputiti pismo Državama potpisnicama kojima ih poziva da predaju svoje nominacije u roku od tri mjeseca. Generalni sekretar će pripremiti spisak svih nominiranih kandidata po abecednom redu, navodeći Državu potpisnicu koja je nominirala svakog kandidata, a taj spisak predat će svim Državama potpisnicama.

4. Članovi Komiteta će se birati na period od četiri godine. Imat će pravo ponovnog imenovanja na još jedan mandat. Međutim, mandat pet članova imenovanih u prvom izbornom periodu će se završiti nakon dvije godine; odmah nakon prvog imenovanja, imena tih pet članova će putem žrijeba birati predsjedavajući sastanka iz stavka 2. ovog članka.

5. Ukoliko član Komiteta premine ili preda ostavku ili iz bilo kojeg razloga ne može vršiti svoju dužnost u Komitetu, Država potpisnica koja je nominirala tog člana će sukladno kriterijima iz stavka 1. ovog članka, imenovati drugog kandidata iz svoje Države koji će obavljati tu funkciju do kraja mandata, o čemu treba da se složi većina Država potpisnica. Smatrat će se da postoji suglasnost, osim ukoliko polovina ili više od polovine Država potpisnica pošalju negativan odgovor u roku od šest sedmica nakon prijema obavijesti Generalnog sekretara Ujedinjenih naroda u svezi predloženog imenovanja.

6. Komitet će postaviti svoja pravila i procedure.

7. Generalni sekretar Ujedinjenih naroda će obezbijediti potrebna sredstva, osoblje i prostorije za efikasan rad Komiteta. Generalni sekretar Ujedinjenih naroda će sazvati prvi sastanak Komiteta.

8. Članovi Komiteta će uživati pravo na prostorije, privilegije i imunitet stručnjaka u misiji Ujedinjenih naroda kao što je navedeno u odgovarajućim dijelovima Konvencije koji se odnose na privilegije i imunitet Ujedinjenih naroda.

9. Sve Države potpisnice će surađivati sa Komitetom i pružati pomoć njegovim članovima u ispunjavanju njegovog mandata, u onoj mjeri u kojoj je Država potpisnica prihvatila njegove funkcije.

Članak 27

Konferencija Država potpisnica će biti održana najranije četiri godine a najkasnije šest godina nakon stupanja na snagu ove Konvencije radi procjene funkcioniranja Komiteta i da bi se odlučilo,

sukladno proceduri iz članka 44., stavak 2., da li je primjereno izvršiti transfer monitoringa ove Konvencije na drugo tijelo – bez isključivanja bilo koje mogućnosti - sukladno funkcijama definiranim u člancima 28. do 36.

Članak 28

1. U okviru nadležnosti datih ovom Konvencijom, Komitet će surađivati sa svim relevantnim organima, kancelarijama i specijaliziranim agencijama i fondovima Ujedinjenih naroda, tijelima za sporazume uspostavljenim sukladno međunarodnim dokumentima prema posebnim procedurama Ujedinjenih naroda kao i sa odgovarajućim regionalnim međuvladinim organizacijama ili tijelima, te sa svim nadležnim državnim institucijama, agencijama ili kancelarijama koje rade na zaštiti svih osoba od prisilnog nestanka.

2. Po razrješenju svog mandata, Komitet će se konsultirati sa drugim tijelima za sporazume uspostavljenim odgovarajućim međunarodnim instrumentima za ljudska prava, posebno sa Komitetom za ljudska prava uspostavljenim za Međunarodnu konvenciju o građanskim i političkim pravima, s ciljem osiguranja dosljednosti njihovih zapažanja i preporuka.

Članak 29

1. Sve Države potpisnice će Komitetu predati, putem Generalnog sekretara Ujedinjenih naroda, izvješće o poduzetim mjerama kako bi ispunile svoje obveze iz ove Konvencije, u roku od dvije godine nakon stupanja na snagu Konvencije u Državi potpisnici.

2. Generalni sekretar Ujedinjenih naroda će se pobrinuti da ovo izvješće bude proslijeđeno svim Državama potpisnicama.

3. Komitet će pregledati sva izvješća, dati svoj komentar, zapažanja ili preporuku koje smatra prikladnim. Komentari, zapažanja ili preporuke će se proslijediti datoj Državi potpisnici, koja joj može odgovoriti svojevrijedno ili na zahtjev Komiteta.

4. Komitet također može zatražiti od Država potpisnica dalje informacije koje se odnose na implementiranje ove Konvencije.

Članak 30

1. Zahtjev da se nestala osoba hitno pronađe Komitetu predaje rodbina nestale osobe ili zakonski predstavnik, njihov advokat ili osoba koju opunomoće, kao i bilo koja druga osoba koja ima legitiman interes.

2. Ukoliko Komitet smatra da zahtjev za hitnu akciju sukladno stavku 1. ovog članka:

(a) Nije očigledno neosnovan;

(b) Ne predstavlja zlouporabu prava na podnošenje takvih zahtjeva;

(c) Je već prezentiran nadležnim tijelima dotične Države potpisnice, kao što su istražna tijela, ukoliko za to postoji mogućnost;

(d) Nije kompatibilan sa odredbama ove Konvencije; i

(e) Isto pitanje nije predmet razmatranja druge međunarodne istrage ili sporazuma iste vrste;

od dotične Države potpisnice će zatražiti da pruži informacije o situaciji konkretne osobe, u vremenskom roku kojeg određuje Komitet.

3. Što se tiče informacija koje pruži dotična Država potpisnica sukladno stavku 2. ovog članka, Komitet može predati Državi potpisnici preporuke uključujući zahtjev da Država potpisnica poduzme sve potrebne mjere, uključujući i privremene mjere, sa ciljem lociranja i zaštite konkretne osobe sukladno ovoj Konvenciji, i obavijesti Komitet u tijeku ranije određenog roka, o poduzetim mjerama, uzimajući u obzir hitnost situacije. Komitet će informirati osobu koja predaje zahtjev za hitnu akciju o svim preporukama i informacijama koje joj je pružila Država potpisnica, kada postanu dostupne.

4. Komitet će nastaviti sa radom sa dotičnom Državom potpisnicom sve dok se ne rasvijetli sudbina nestale osobe. Osoba koja predaje zahtjev će biti informirana.

Članak 31

1. Država potpisnica može prilikom ratifikacije ili u bilo kojem periodu nakon nje izjaviti da priznaje nadležnost Komiteta da prima i razmatra podneske od ili u ime pojedinaca pod svojom nadležnošću, koji tvrde da su žrtve kršenja odredbi ove Konvencije načinjenih od strane Države potpisnice. Komitet neće primiti nikakve podneske koji se tiču Države potpisnice koja nije priznala nadležnost Komiteta.

2. Komitet će smatrati da je podnesak neprihvatljiv ukoliko:

(a) Podnesak je anonimn;

(b) Podnesak predstavlja zlouporabu prava na podnošenje takvog podneska ili je nesuglasan sa odredbama ove Konvencije;

(c) Isto pitanje se istražuje u okviru druge procedure međunarodne istrage ili sporazuma iste prirode; ili kada

(d) Svi efektivni dostupni domaći pravni lijekovi nisu iscrpljeni. Ovo pravilo neće se primjenjivati kada je primjena pravnih lijekova bezrazložno prolongirana.

3. Ukoliko Komitet smatra da podnesak zadovoljava zahtjeve iz stavka 2. ovog članka, isti će proslijediti datoj Državi potpisnici, tražeći od te Države da dostavi zapažanja i komentar u vremenskom roku kojeg odredi Komitet.

4. U bilo koje vrijeme nakon prijema podneska i prije donošenja odluke o meritumu podneska, Komitet će datoj Državi potpisnici na hitno razmatranje predati zahtjev za preuzimanje privremenih mjera koje su potrebne da bi se izbjegla moguća nepopravljiva šteta po žrtvu ili žrtve navodnog kršenja. Kada Komitet koristi svoje pravo na diskreciju, to ne znači odlučivanje o prihvatljivosti ili meritumu podneska.

5. Komitet će održavati zatvorene sjednice za razmatranje podneska iz ovog članka. Autora podneska će obavještavati odgovorima koje je dala Država potpisnica. Kada Komitet odluči da zatvori postupak, o svom stavu će obavijestiti Državu potpisnicu i autora podneska.

Članak 32

Država potpisnica ove Konvencije može u bilo koje vrijeme izjaviti da priznaje nadležnost Komiteta da zaprima i razmatra podneske u kojima Država potpisnica tvrdi da neka druga Država potpisnica ne ispunjava svoje obveze prema ovoj Konvenciji. Komitet neće prihvatiti podneske koji se odnose na Državu potpisnicu koja nije dala takvu izjavu, niti podneske Države potpisnice koja nije dala takvu izjavu.

Članak 33

1. Ukoliko Komitet dobije pouzdane informacije o ozbiljnim povredama ove Konvencije od strane Države potpisnice, može, nakon konsultacije sa konkretnom Državom potpisnicom zatražiti da jedan ili više njenih članova posjete Državu potpisnicu i predaju izvješća bez odlaganja.

2. Komitet će pismenim putem obavijestiti konkretnu Državu potpisnicu o svojoj namjeri da organizira posjetu, navodeći sastav delegacije i svrhu posjete. Država potpisnica će u razumnom vremenskom roku odgovoriti Komitetu.

3. Nakon što Država potpisnica preda zahtjev potkrijepljen činjenicama, Komitet može donijeti odluku o odlaganju ili otkazivanju posjete.

4. Ukoliko Država potpisnica prihvati posjetu, Komitet i konkretna Država potpisnica će raditi zajedno na utvrđivanju detalja posjete a Država potpisnica će Komitetu obezbijediti sve potrebne uvjete za uspješnu posjetu.

5. Nakon posjete, Komitet će obavijestiti Državu potpisnicu o svojim zapažanjima i preporukama.

Članak 34

Ukoliko Komitet dobije informaciju za koju mu se čini da sadrži osnovane indikacije da se vrši prisilni nestanak na širokoj ili sistematskoj osnovi na teritoriji koja je u nadležnosti neke Države potpisnice, on može, nakon što zatraži od te Države potpisnice sve relevantne informacije o situaciji, hitno uputiti predmet na razmatranje Generalnoj skupštini Ujedinjenih naroda, putem Generalnog sekretara Ujedinjenih naroda.

Članaak 35

1. Komitet će imati nadležnost jedino u svezi za prisilne nestanke koji su se desili nakon stupanja na snagu ove Konvencije.

2. Ukoiko jedna Država postane potpisnica ove Konvencije nakon njenog stupanja na snagu, obveze te Države vis-à-vis Komiteta odnosit će se jedino na prisilne nestanke koji su se desili nakon stupanja na snagu ove Konvencije za Državu o kojoj je riječ.

Članak 36

1. Komitet će Državama potpisnicama i Generalnoj skupštini Ujedinjenih naroda predati godišnje izvješće o svojim aktivnostima u svezi sa ovom Konvencijom.

2. Prije nego što se u godišnjem izvješću štampa neko zapažanje o nekoj Državi potpisnici, ta Država će biti unaprijed obaviještena te će joj se dati razuman vremenski rok za pružanje odgovora. Ta Država potpisnica može zatražiti objavljivanje svojih komentara ili zapažanja u godišnjem izvješću.

Dio III

Članak 37

Nijedan dio ove Konvencije neće utjecati na odredbe koje štite prava svih osoba od prisilnog nestanka u široj mjeri i koje se mogu nalaziti u:

- (a) Zakonodavstvu Države potpisnice;
- (b) Međunarodnom pravu na snazi u toj Državi.

Članak 38

1. Ova Konvencija je otvorena za potpisivanje od strane svih Država članica organizacije Ujedinjenih naroda.

2. Ova Konvencija podliježe ratifikaciji u svim Državama članicama organizacije Ujedinjenih naroda. Instrumenti ratifikacije predaju se Generalnom sekretaru Ujedinjenih naroda.

3. Ova Konvencija je otvorena za pristup svim Državama članicama Ujedinjenih naroda. Do pristupanja Konvenciji dolazi nakon polaganja instrumenta pristupa kod Generalnog sekretara Ujedinjenih naroda.

Članak 39

1. Ova Konvencija stupa na snagu tridesetog dana nakon što se Generalnom sekretaru Ujedinjenih naroda deponuje dvadeseti instrument ratifikacije ili pristupa.

2. Za svaku Državu koja ratifikuje ovu Konvenciju ili joj pristupi nakon deponovanja dvadesetog instrumenta ratifikacije ili pristupa, ova Konvencija stupa na snagu tridesetog dana nakon deponovanja instrumenta ratifikacije ili pristupa te Države.

Članak 40

Generalni sekretar Ujedinjenih naroda će obavijestiti Države članice Ujedinjenih naroda i Države koje su potpisale ovu Konvenciju ili joj pristupile, o slijedećem:

- (a) Potpisivanju, ratifikaciji i pristupu prema članku 38;
- (b) Datumu stupanja na snagu ove Konvencije prema članku 39.

Članak 41

Odredbe ove Konvencije će se odnositi na sve dijelove federalnih Država bez ikakvih ograničenja ili izuzetaka.

Članak 42

1. U slučaju spora između dvije ili više Država potpisnica u svezi tumačenja ili primjene ove Konvencije koji se ne može razriješiti sporazumno pregovorima ili procedurama datim u Konvenciji, na zahtjev jedne od strana, spor će biti predmet arbitraže. Ukoliko Strane ne postignu sporazum o organizaciji arbitraže u roku od šest mjeseci nakon zahtjeva za arbitražom, bilo koja od strana može poslati spor Međunarodnom sudu pravde putem zahtjeva sukladno Statutu Suda.

2. Država može, prilikom potpisivanja ili ratifikacije Konvencije ili pristupa istoj, izjaviti da se ne obvezuje stavkom 1. ovog članka. Druge Države potpisnice neće biti obvezane stavkom 1. ovog članka prema bilo kojoj Državi potpisnici koja se tako izjasni.

3. Ukoliko se neka od Država potpisnica izjasni sukladno sa stavkom 2. ovog članka može u bilo koje vrijeme povući svoju izjavu putem obavijesti Generalnom sekretaru Ujedinjenih naroda.

Članak 43

Ova Konvencija je u suglasnosti sa odredbama međunarodnog humanitarnog prava, uključujući obveze Visokih ugovornih strana potpisnica četiri Ženevske Konvencije od 12. kolovoza 1949. godine i dva dodatna protokola iste od 08. lipnja 1977. godine, ili mogućnošću dostupnu Državama potpisnicama da opunomoće Međunarodni komitet crvenog križa da posjeti mjesta zatvaranja u situacijama koje ne pokriva međunarodno humanitarno pravo.

Članak 44

1. Države potpisnice ove Konvencije mogu predlagati amandmane koje predaju Generalnom sekretaru Ujedinjenih naroda. Generalni sekretar će prema tome obavijestiti Države potpisnice ove Konvencije o datim prijedlozima uz zahtjev da naznače da li žele da se održi

konferencija Država potpisnica u svrhu razmatranja i glasovanja o prijedlogu. U slučaju da u roku od četiri mjeseca nakon takve obavijesti najmanje jedna trećina Država potpisnica želi takvu konferenciju, Generalni sekretar će istu sazvati pod okriljem Ujedinjenih naroda.

2. Amandman kojeg većinskim glasovima usvoje dvije trećine Država potpisnica koje su prisutne i glasuju na konferenciji, Generalni sekretar će dostaviti svim Državama potpisnicama na usvajanje.

3. Amandman usvojen sukladno stavku 1. ovog članka stupa na snagu nakon što dvije trećine Država potpisnica ove Konvencije prihvate isti sukladno svojim ustavnim postupcima.

4. Nakon što amandmani stupe na snagu, bit će obvezujući za one Države potpisnice koje su ih usvojile, a druge Države potpisnice su i dalje obvezane odredbama ove Konvencije i svakim ranijim amandmanom kojeg su usvojile.

Članak 45

1. Ova Konvencija čiju autentičnu verziju predstavljaju verzije na arapskom, kineskom, engleskom, francuskom, ruskom i španskom jeziku nalazit će se deponovana kod Generalnog sekretara Ujedinjenih naroda.

2. Generalni sekretar Ujedinjenih naroda će dostaviti ovjerene kopije ove Konvencije svim Državama navedenim u članku 38.